

ਲੋਕਤੰਤਰ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਰਥ

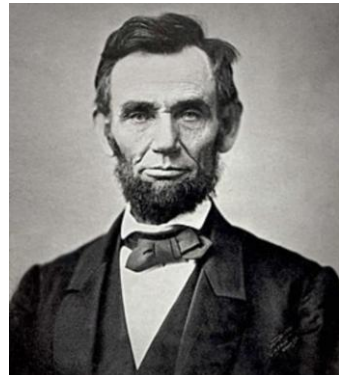
- ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਡੈਮੋਸ ਤੇ ਕਰੇਟੀਆ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਡੈਮੋਸ ਦਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਜਾ ਤੇ ਕਰੇਟੀਆ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਹੈ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਪੇ ਸੀਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:- ਲੋਕਤੰਤਰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਬਰਾਹੀਮ ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:- ਲੋਕਤੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ , ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਸਨ ਹੈ।

ਡਾਇਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:- ਲੋਕਤੰਤਰ ਉਹ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗ ਕੌਮ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

1. ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ
2. ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤਵਾਦੀ ਸਰੂਪ
3. ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ
4. ਮਾਨਤਾ
5. ਸਤੰਤਰਤਾ
6. ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ
7. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ
8. ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ
9. ਸੱਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ
10. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ
11. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
12. ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸ਼ਨ

13 ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸ਼ਨ

14 ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਤੱਰਦਾਇਤਾ

15 ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ

16 ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਚੋਣਾਂ

17 ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਵਿਧਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਸਿੱਟਾ

- ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਥੰਮ੍ਹ ਹਨ ਇਸ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ